

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(ה) גמ' מכותל היכל ולדרום
דהיינו צין: (ב) רש"י ד"ה ה"ג
יכו' ולדרום והא אינו צריך:
(ג) ד"ה פונה צ"ל קודם ד"ה
שיאה פנוי:

גליון הש"ס

גמ' רב בהנא אשכחיה. עיין
גיטין דף פד ע"ב תוס' ד"ה ר'
יוחנן אומר:

מוסף רש"י

[illegible]

שינויי נוסחאות

[illegible]

החצצר וגו' כי מזבח הנחשת אל
 [יד] אמות לכל צד כ"ל ומיצת לד
 [זין] ולדרום (ש"נ) : [יח] כ"ל בין (ש"נ)
 צד שנבנה : [כה] דלרבי (ש"נ) : כ
 ממחק, ו"ל וכי אצל המזבח או
 כ"ל (ש"נ) : [לה] כ"ל הוי (ש"נ) :

שיטת מקובצת אי קסבר פ
שס פתח או
דין המוצח תוך חלל פתח האולם דל
למוצח משוך כלפי דרום, ואמריקן די
בכותל ההיכל לדרום וקסבר כוליה מ
מועד ודין המוצח, אלף ודאי משוך

מזבח העולה שם פתח = אולם מועד ואין כיוור מפסיק בינתיים למדת משני המקראות הללו שצריך ליתנו כל מה שיכול לקרבו באויר שבין מזבח לאהל מועד ובלבד שלא יהא מפסיק בין מזבח ולפתח: **היה היה** **נכון משוך קימעה**. נזוית המזבח ולדרום נמלא שאינו כנגד המזבח

כלל אלא כבין אהל מועד ולמזבח:

ה"ג תת"כ ס' וכתב' מדות. ומדמנרין
 ליה רבי יוסי הגלילי למשכו מכנגד
 המזבח ולדרוס ^(א) והוא איתו כריך
 להרחיקו אלף מבין המזבח ונצמח אף
 פשוט מנייה דכוליה מזבח בצפון קפח
 ולפיכך על כרחו הוא מושכו מכנגד
 המזבח כולו שאם נתנו כלל כנגד
 המזבח א"א שלא יפסיק בינו ולפתח
 כדמפרש ואולי: דמאי קסבר. שלא
 קיים את המקרא שכתב בין האל
 מועד ובין המזבח והוא מושכו קימעה:
 אי כוליה בדרוס. הרבה מן המזבח
 יש בדרוס כנגד ^(ב) היכל שלא כנגד
 הפתח והיה לו לתמו שם: עומק המזבח
מכותל היכל ולדרוס. כלומר משמתחיל
 כותל פתח ההיכל ליסתר לדרוס דהיינו
 בין פתח האולם ולמזבח וכנגד
 ההיכל ^(ג) שפתח האולם עורף על של
 היכל ה' אמות ^(ד) לדרוס: וא"נ סבר
 קדושה אולם והיכל חדא היא. ופתח
 אולם פתח היכל והוארך מושכו אף
 מכנגד פתחו של אולם ^(ה): נוקמיה
 מסתמיה כותל אולם ולדרוס. דה"ל

אָהי כִּזְיוֹ הָאוֹלָם ^א וּלְמוֹצָה דִּכְיוֹן דְּכוֹתָל
אוֹלָם כְּכוֹתָל הֵיכַל קָרִי צִיָּה צִין אֶהֱלֵ
מוֹעֵד וּלְמוֹצָה וּמִקִּימִי קִרְאִי שְׁפִיר:
וְאִי נִמִּי קִסְבֵּר חֲלִיו צִלְפוֹן כּוֹ' יֵשׁ לוֹ
וְיִזְ' אִמָּה דְּרוֹס לֹא מֵהָ' אִי אֲמוֹת
לֹא פִתַּח עֵדִיין יֵשׁ לוֹ מִקּוֹס יִזְ' אִמָּה
נִתְּחָה שֶׁם מִכְּתוּל מִזְמוֹת הֵיכַל דְּרוֹס ^א:
וְאִי־נ קִסְבֵּר קִדּוּשׁ אוֹלָם וְהֵיכַל חֲדָא
הִיא. וְהוֹלֵךְ לְמוֹשְׁכוֹ אִף מִכְּנֵגַד פִּתַּח
אוֹלָם נִקְמִיָּה מִמִּקּוֹס סְתִימָת פִּתַּח
אוֹלָם וְלִדְרוֹס צִבְיוֹן ^א הָאוֹלָם וּלְמוֹצָה
דְּעִדְיִין יֵשׁ שֶׁם מִקּוֹס ו' אֲמוֹת: אֵלֶּא
לֹא מִשּׁוֹם דְּקִסְבֵּר כּוֹלִיָּה מִזְמוֹת צִלְפוֹן
קָאִי. וְדִרְוֵמוֹ שֶׁל מִזְמוֹת כּוֹלִיָּה ^א לִפְנֵי
הַפֶּתַח וְאֵלֶּא הִיא נִתּוּתָה כְּנֵגַד הַמִּזְמוֹת
כֻּלָּל נִתְּחָה מִפְּסִיק צִין מִזְמוֹת לִפְתָּח:
וְנוֹקְמִיָּה צִין הַמִּזְמוֹת וְהֵיכַל צִלְפוֹן.
בְּסִתִּימָת ^א כּוֹתָל הֵיכַל צִמְזוֹת
צְפוֹנִית וְלִצְפוֹן: קִסְבֵּר קִדּוּשׁ הֵיכַל
כוֹ'. וְאִינוּ רִשְׁאִי לְהַפְּסִיק צִין פִּתַּח
אוֹלָם וּלְמוֹצָה וְכִי מוֹקְמָת לִיָּה מִכְּתוּל
הֵיכַל וְלִצְפוֹן הִ"ל מִפְּסִיק צִין אוֹלָם
וּלְמוֹצָה: שִׁיָּאָה פְּנוֹי מִלֵּא גֵרָם
הַכָּא. וְכוּיֹר כְּלִי הוּא: ^א צְפוֹנָה.
מִדְּהוּרָה לִיָּה לְמִיכְתָּב עַל יֶדֶךָ הַמִּזְמוֹת:
צְפוֹן וְכִתִּיב צְפוֹנָה לְדִרְשָׁא אֲחָא:

מִהֵן הַנֶּחֱדָה דְּפִלְגֵי דו'. וְאוֹמַר כּוֹלֵיהּ דְּדִירוּם קָא: דְּדִירָא גְרַסִין פִּטּוּ
מַלְלוּם: שְׁנַשְׁתוּרָה שֶׁס. בְּעִזְרָה =: כִּשְׁהוּא שֶׁלֹּס. וְהָאֵי עֲלִיו בְּגִיטּוּ
וּמִשְׁבִּילּוּ מִלְחָמָה אֲחָדוּ וְהָאֵדוּ וְהָאֵדוּ שֶׁן שְׁנַשְׁתוּרָה שְׁעֵת פִּגְמִיטָא =: עֵת
שֶׁשְׁחַטּוּ אֲחֵרִי מִיָּקוּפוּ פִּסְלוּ וְכֵן הִקְדָּשִׁים שֶׁחֵד קוֹדֶשִׁין בְּאוֹמַת שְׁנָה
לְפִי שֶׁנִּרְאוּ וְנִדְחוּ וְקִסְכָּר בְּעֵלֵי חַיִּים נִדְחִין כְּשִׁחְטוּנִין: עַד שֶׁלֹּא בִּנְנָה.

משמע קודם ¹² שכל צמחונו בני הגולה: דחויי מעיקרא קו. שכל
דאמר לא הו דחוי: נהרם. משמע בימי נבוכדנצר היו: אוקין
לבו צרכורות (דף מ"א). הזקן והחולה והמוזהב: מזה שער.
דאמר לעיל כל הקדשים שנשחטו הם פסולין: מזה רבי יהודה דבמזבח
לחמיר עליה לפי שהיה מזהב טעם מהביל עולות ושלמים שהקריבי
מזבח אבנים אשר תחת מזבח הנחושת קטן היה: אמר לו רבי יוסף

[illegible][illegible]

קדשי קדשים פרק עישי זבחים

מועד ואין כבוד מפסיק בינתיים ללמד
היה כדאמר ר' דנין ב' ל' קאמר
לדפונה ב' ל' קאמזא ושולחנות
מסתמא ה' דלמ

למזבח:

מזבח העולה וגו' מזבח בפתח אהל מועד
ולא כיור בפתח אהל מועד היכן היה נותנו
(ט) בין האולם ולמזבח א משוך קימעה כלפי
הדרום מאי קסבר אי קסבר כוליה מזבח
בדרום קאי נוקמיה מכותל היכל ולדרום (ט)
בין אולם למזבח ואי נמי קסבר קדושת היכל
ואולם חדא היא נוקמיה מכותל אולם ולדרום
בבין אולם למזבח אי נמי קסבר חציו בצפון
וחציו בדרום נוקמיה מכותל היכל ולדרום
בין אולם ולמזבח ואי נמי קסבר קדושת
האולם והיכל חדא היא נוקמיה מכותל אולם
ולדרום בין אולם ולמזבח אלא לאו משום
דקסבר כוליה מזבח בצפון א כי נמי מוקמת
לה מכותל היכל ולצפון ה"ל בין אולם ולמזבח
ונוקמה מכותל אולם א ולצפון בבין אולם
ולמזבח אמר קרא צפונה שיהא צפון פנוי
מכלים מאן תנא דפליג עליה דר' יוסי הגלילי
ר"א בן יעקב היא דתנאי א ר"א בן יעקב
אומר צפונה שיהא צפון פנוי מכלים ואפילו מן
המזבח אמר רב מזבח שנפגם כל הקדשים
שנשחטו שם פסולי מקרא א הוא בידינו
ושכחנוהו כי סליק רב כהנא אישכחיה לר"ש
ברבי דקאמר משום ר' ישמעאל בר' יוסי מנין
למזבח שנפגם שכל הקדשים שנשחטו שם
פסולין שנאמר וזבחת עליו את עולותיך ואת
שלמיך וכי עליו אתה זובה אלא כשהוא שלם
ולא כשהוא חסר אמר ר' יוחנן דאישתמיט
ליה לרב ורבי יוחנן אמר אחד א זה ואחד זה
פסולין במאי פליגי רב סבר בעלי חיים אינן
נדרים ור' יוחנן סבר בעלי חיים נידחין מיתבי
כל הקדשים שהיו עד שלא נבנה המזבח
ואח"כ נבנה המזבח פסולין נבנה דחויין
מעיקרא נינהו אלא עד שלא נהרס המזבח א
נהרס א הא איזקון להו אלא עד שלא נפגם
המזבח א ואחר כך נפגם המזבח פסולין ולא
תרוצי קא מתרצת א אימא שנשחטו והאמר
רב גידל אמר רב מזבח שנעקר מקטירין
קטרת במקומו כדאמר רבא מודה היה ר'
יהודה בדמים הכא נמי מודה רב בדמים מאי ר'
יהודה דתנאי ביום ההוא קידש המלך א תוך
החצר וגו' כי מזבח (שעשה משה) קטן מהכיל
דברים ככתבן דברי רבי יהודה א"ל רבי יוסי

לפתח חלל (=) ומתן נמי פתח
ומן בחוץ אינו אפילו צ
אמאי מחייב משום שחוטאי
פרק שני שעירי (פ' טז)

חיים נדחין כשחיותין: עד שלא נבנה.
 בני הגולה: דוחין מעיקרא הן. שבהוקדשו לא נראו שמע מיני
 משמע בימי נבוכדנצר היו: אוקין להו. עד ה' שלא נבנה בית
 ההכלה והמזבח: מוצא שנעקר. במזבח פימי קמיירי וקא סלקא
 וטו שם פסולין: מוצא רבי יהודה דמיס. דשעין מוצח: דברים כס
 חס קטן מהביל עולות ושלמים שהקריבו למזבח המזבח ואמרין לקמ
 הנחשת קטן היה: אמר לו רבי יוסי והלא כבר נאמר. במזבח ש

[illegible]

הדרוס קאי מאי משוך קימעא, אי צריך לנשך כל הדרוס וכל הפסחא ה' אמות נגד הפסחא, דא גענין ואלא
 אי משום דלא עידיד (והיזין) אין הנהגה נלכא אלא מעבד (ע"ר צ"ל גמרוהו) לנפול אהוה (דנענין צפון) דא
 מקרי קאי, אלא גמירי דלמ חסד טעלה ס' משמעתי ענין שלא איז שום חסדן אין שום מנהג הלכה
 ואלא "הנהגה נלכא בנפול קאי" ואלא "חסי אהוה דמדות חומיה, דא לנפולא קרי דאיהו דמדות חומיה
 לא עידיד" אלא בנפולא נפולא פסחא דקאי קאלר וטעלה אין שום מנהגה נלכא חסידא, ואלא דמדות חומיה קימעא
 וכלן דוקא קימעא איז געציר געווען כל קריש כל שום טעלה נגד איז שנין הנהגה ואלא ואלא איז גענין אין אהל
 משוך מנהגתה חסידא איז אמות שפחה פסחא:

נח.

וְיָפִי שְׂמֹחָה שְׂעָשָׂה מִשָּׂה (אִלּוּ פִּנּוּ) [כֵּלִין]
כְּלִי מְכִיל וְחֵץ דִּנְיָ כְּלִי מִצְוִין ^המִשָּׂאָה כְּלִים
מִצְוָה קִאִי וְאֵעִיפִי שְׂהִיָּה בִּצְלָן נִנְסִין וְקִלְוִסוֹת
דִּלְאִמְרָה מִרְרָה פִּנּוּ מְכִלוֹם מִשּׁוֹם שְׂחִיטָה הוּא
וְהֵי לֹרֶךְ שְׂחִיטָה יִנְסֵהוּ: **שִׁירָה צִפּוֹן**
פִּנּוּ מִבְּלֹם אִפִּילּוֹ מִן הַמִּצְוָה. לִרְךְ
לְדַקֵּק בְּמִצְוֵי דְמִדּוֹת (פִּיג' מִיין) שֶׁלֹּא
מִתְּשָׂה דְרִבִּי לִיעִשׁוֹר מִן יַעֲקֹב כִּי־לִ
הֵכָּה כֹּלִיָּה מִצְוֵה בְּדִרוֹם קִאִי וְצִפּוֹן
דְּיוֹמָא (דף טו.) מִקְּמִינִן מִגְּנִי דְּמִדּוֹת
כִּרָ"א כִּן יַעֲקֹב: **וְכִי עֲלִי אֶתָּה וּזְבָחָה**

אע"ג ללעיל דרשין עליו ממש
הכא דייק משום דלחבתא עליו משמע
שמעוהו ללחוב עליו וכן לקמן (דף ס.
גבי ואכלוהו מותא אלל המזבח
משמע ללחוב שמעוהו אלל כשהוא
שלים ולא כשהוא חסר: ע"ד ש"א
נבנה המזבח. דחויין מעיקרא הן אלל
עד שלא נפגס ונפגס ומשי לא תרויי
מתרלת לה. וימיה דלא"י משמע
דפירכא קמייתא ללחוב מעיקרא הוו
ואפילו לר' יוחנן ואמאי וזה ר' יוחנן
סבר דחויי בהמה של צ' שותפי' ר' יוחנן
(דף ק. א.) דחויי מעיקרא הוי דחוי ועוד
תקשי ליה מממני' דמי שהיה טמא

(פסחים דף ק"ז:) המפריש נקבה לפסח
 דקאמר ^ט דחוי מעיקרו הו' דחוי ויש
 לומר דפרסי' אין צידו לתקן מקרי
 דחוי דפרסי' פ"ק (לעיל דף י"ג:) ^ו אבל
 הכא צידו לתקן מוצא ^ז ה' ודחי
 משמע ליה הכא דכ"ע לא הו' חסור
 מידי דהו' אמוסר זמן בגופו ^ח
 ובצעלים כגון יולדת וז' ומזויר
 שהפרישו קרבנם קודם ומנס ה"י
 מפריש קרינו להקריב (לשנינה בזהמ"ק
 והו' ^ט) כמחוסר זמן ולא חשיב נדחה
 וכן מוכח לקמן פ"ב (קיד.) לחובות
 שהקדיש בגלגל נדב' שילה הו' מחוסר
 זמן וקריב בשילה ללא אמרינן דחוי
 הן וקשה לי דבפ"ק (לעיל דף י"ג:) פריך
 לכן בחירא פסח היכי משכחת לה אי
 אפשר? ^י בצפרא דחוי מעיקרא הוא
 שאני ראו לשלמים לכן בחירא הואיל
 ומקטו ^{יא} הוא ראו לפסח בחטות מה
 צ"ח כיון דצידו להשהות עד חלות
 נמק לא היא כר כמו מקדיש ^{יב} אחר
 לאחר שהטעם בנו שראוי למסור
 ומקדיש בגלגל חובות ששארין צשילה.

בר"ן. וא"ת אכתי כיון דהוי כחמורסר
ומן כי ליכא מוצח דפרריך דחויין
מעיקרם הן אמאי אחר ר' יוחנן צפ'
השוחט והמעלה (למקן 97 פ:) דהמעלה
צומן הזה בחצו חייב דקדושה ראשונה
קידשה לעתיד לנא הא אינו ראו

[illegible]

מעשר [שני] או בשר ובה לאחר העבודה או שירי מנחה ח
א שלם הד"ע. ועי' פמ"א וספ"א [בב] פרימתו לל"ל (י"ח:ט"ז) [בג] קורד
ז"צ; [בב] וס' לל"ק דעפרות ולא ממונה קאמר; [ל] ס"א מושע דר
ניז ולכן כן לל"ל [יג] פני דר; [דל] בין בנוסר בין בבעלים דמי
של] אהל מועד כיון דהרס המזבח והנן כו' [לשון תוס' וימא ע"ג

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

ד א מ"י פ"א מהלכות בית
הנזירה ה' ו:
ה ב מ"י פ"ג מהלכות
פסחא ה"ה כז:
ו ג מ"י סס הלכה כג ופט"ו
מה' מעה"ק הלכה ד:
ז ד מ"י פ"ג מהלכות פסח"מ
הלכה כד:
ח ה מ"י פ"ב מהלכות
חמדין ומוספין ה' ב:

תורה אור השלם

1. וְשָׁחַט אֶת עֵז דָּרְךָ תִּמְנֶה
צִמָּה לִפְנֵי יְדֶיךָ וְחִדְדֵה
אֶתְּךָ הַתְּנִיעַ אֶשְׁרֵךְ מִלֵּעַ
מִמּוֹת בְּרִיב: וְקִיּוּ אִי, י

2. מִבּוֹת אֶרְמֶה וְעֵשֶׂה לִּי
וְחִבֹּת עֲלִיוֹ אֶת עֲלִמְךָ וְאֶת
שְׁלִמְךָ אֶת צִנְאָךְ וְאֶת כְּדָרְךָ
כִּלְיֵי הַמִּקְשָׁם אֶשְׁרֵךְ וְאֶת
בְּשֵׁם אֲבוֹא אֶלְךָ אֲבוֹחִי:

שְׁמוֹת: כ, כ

3. בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ תִּמְנֶה לִּי
תוֹךְ הַחֵצֵר אֶשְׁרֵךְ לִפְנֵי
יְדֶיךָ כִּי עֲשֶׂה שָׁם אֶת הַעֲלֵה
הַמִּתְחַנֶּה וְאֶת הַחֲבִישִׁי
הַשְּׁלִמִים יִמְנֶה מִבּוֹת הַנִּזְכָּר
אֶשְׁרֵךְ לִפְנֵי יְדֶיךָ קֵטן מִמֶּלֶךְ
אֶת הַעֲלֵה אֶת הַמִּתְחַנֶּה וְאֶת
חֲבִלֵי שְׁלִמְךָ: מֵאָה, ה, ד

ליקוטים

[illegible]

שכנוהו כל"ל (*ש"ח): בדר צמח"י
 עליו (ש"ח): לא משמע שמצוה
 חזו הדרי כשרין בגון יולדת בו'
 מ"ל ששחטן בחוץ (צ"ק וכו')

לִי לְהוֹצִיר הַבְּרִייתָא וְאֵת מִזְבַּח הָעֹלֶה
מִתְפַּקֵּק הוּא מַעֲמִידוּ שְׂפִיר בֶּן הַיִּכְל
(פ"ג מ"א) מִן הַכִּיּוֹר הִיא בֶּן הָאוֹלָם
ל' מִשְׁוֹךְ מִן הַדְּרוֹס ה' אֲמוֹת מִמִּזְבַּח
מִזְבַּח לְקִיּוּמִי וְנִתְּנָה אֵת הַכִּיּוֹר בֶּן אֶחָד
קִימָעָא דְכִיּוֹן דְּלַפְתָּה קֹאֵי כְרִיךְ שִׂיחָא